

ВЕСЕЛА КАЦАРОВА
АМЕРИКАНЕЦ ПРЕОТКРИВА
ВЕЛИКА БРИТАНИЯ

chitanka.info

Драги читатели,

Ако досега не ви се е удавал случай да посетите Великобритания, въпреки че ви се е искало, сте попаднали на подходяща книга. Защото с нея за кратко време ще обходите надлъж и нашир тази страна. Ще минете през величествената порта на Англия — белите скали на Дувър, — за да стигнете до най-северната точка на Шотландия. Като в калейдоскоп пред очите ви ще се нижат пъстри гледки. Ще посетите Лондон, Оксфорд, Манчестър, Ливърпул, Глазгоу, Единбург, както и десетки живописни градчета, където все още витае духът на Добрата Стара Англия. Ще научите множество любопитни факти и данни.

Факти ли казах? О, не мислете, че става дума за туристически справочник или сух пътеводител, изпълнен с цифри. Всъщност ви предлагаме компанията на един очарователен, умен, наблюдателен, духовит, забавен спътник. Той няма да излива подробна информация пред вас като скучен екскурзовод, а ще насочи вниманието ви към онези тънки, дребни, уж незабележими неща, в които се крие същността и величието на британците.

Вашият спътник, популярният телевизионен водещ и автор на десетки прочути пътеписи, американецът Бил Брайсън, обаче е извънредно придирчив и критичен, пък и езикът му е доста хаплив. Тъй че никога не ще пропусне да отбележи онези странности, нелепости, прояви на консерватизъм и традиционализъм, които съпътстват ежедневието на англичанина. Заедно с него ще усетите например и уюта на английските кръчми, и неюта в крайпътните странноприемници и пансиони, както и някои странности на храната там. Сами ще изпитате неблагоприятността на английския климат и гарантирано ще се посмеете на приключенията на младия американец, озовал се за първи път в една страна, която се оказва за него пълна загадка. Ала същевременно и ще ахнете от изумление, когато се изправите например пред Дорсетските възвишения, които се простират вълнообразно пред погледа във всички посоки, също като „разстлан чаршаф“, а отвъд тях се стелят „безкрайни площи безупречно обработена селскостопанска земя, потънала в омара.“ И навярно в такива мигове ще се съгласите с възклицанието на автора: „Беше неописуемо красиво, един от онези редки моменти, в които животът

изглежда съвършен!“ Подобни описания долавяте осезателно, защото във възприятието им авторът включва всичките си сетива.

Най-забележителното в тази книга е, че вашият спътник не е обикновен турист, а е дълбоко съпричастен с всичко, до което се докосва. Той тъгува, че обликът на Добрата Стара Англия бързо чезне в съвременния свят заедно с изчезващите живи плетове например. И в тона му се долавя едва ли не гняв, когато заявява: „Но причината живите плетове да бъдат спасени е не, че съществуват от веки веков (още от англосаксонския период), а защото явно и несъмнено подчертават красотата на пейзажа. Те са съществена част от онова, което прави Англия Англия.“

Бил Брайсън милее и за старините, които систематично се разрушават в големите градове на Великобритания, боли го, че старините във Великобритания се рушат, а на тяхно място се налага сиво потискащо еднообразие. Така че пред туриста започват да се низят селища „със същите магазини, същите телевизионни програми, същите хора, облечени със същите жилетки от Маркс енд Спенсър“.

Не по-малко потиснат се чувства авторът и от несъмнените белези на икономически упадък в големите промишлени центрове на Великобритания. Като Ливърпул например, където множеството фабрики са изчезнали, няма работни места, а градът „трогателно“ разчита на футбола, за да поддържа „илюзорна представа за предопределение“. И загледан в разбитите контейнери по ливърпулското пристанище, авторът си представя как в една друга епоха на това място „могъщи кораби... разтоварват огромни бали памук, тежки кафяви торби кафе и подправки“, а на всеки курс е имало стотици пасажери.

Тъй че, драги читателю, вие ще видите както неповторими гледки на блясък и величие, така и угнетяващи картини, загубили прежното си великолепиe.

А ако сте ходили в Англия и дори добре я познавате, тази книга ще ви е още по-интересна. Защото ще можете да сравните вашите впечатления с тези на автора. И да отсъдите дали наистина „катедралата на Солсбъри е най-великолепната сграда в цяла Англия“, а тази в Дъръм — „най-хубавата катедрала на планетата Земя.“

Разбира се, не всякога ще се съгласявате със становището на автора. Важното е обаче, че авторът влиза в жив диалог с читателя си,

като с непосредствените си емоционални реакции неизменно предизвиква у него ответ.

Колкото до личността на самия Бил Брайсън, той е роден и отраснал в Съединените щати. Посещава за първи път Англия като младеж, влюбва се в тази странна и очарователна страна, жени се за англичанка и прави блестяща кариера като журналист и автор на изключително популярни пътеписи. „Записки от един малък остров“ е поредният от пътеписите му, превърнал се в бестселър — двайсет години след като се е заселил на Острова, Брайсън решава да се върне със семейството си в Америка и прави своеобразно прощално пътуване от най-южната до най-северната част на Великобритания. По време на дългата обиколка той си припомня всички градове и градчета, паркове, планини и замъци — такива, каквито ги е видял на времето като напълно озадачен млад човек, достигнал до извода:

„Интересно е да опознаеш една страна, виждайки я през очите на душевно болните. И ако мога да добавя, такова изживяване ви дава една забележително полезна основа, ако тепърва възнамерявате да живеете във Великобритания“.

Същевременно обаче авторът ясно съзнава, че Британските острови са не само „претъпкани със забележителни личности“, но са и една истинска архитектурна съкровищница. Така например той отбелязва, че в едно „малко селце в Йоркшър има повече здания от XVII век, отколкото в цяла Северна Америка.“ Или че къщата, която обитава в Йорк, има по-древна история от тази на родината му.

С изумително възхищение авторът говори за интелектуалното превъзходство на британските учени пред американските. Дори споменава, че на състезание между британски и американски научни екипи окончателният резултат бил „нещо от рода на 12 000: 2 в полза на британците“. (Хиперболата тук несъмнено подчертава огромното превъзходство на британците.) Разкривайки обаче липсата на практицизъм у англичаните, по-долу авторът с хаплива ирония добавя:

„... ако откриете състезателите днес, за да видите какво са направили с живота си, ще откриете, че всеки от американците прави по 350 000 долара годишно от търговия с акции и управление на корпорации, докато британците изучават тоналните характеристики на хоровата музика в долна Силезия през шестнадесети век и носят пуловери с дупки.“

Въпреки че авторът докрай остава верен на обективния си тон, както и на хапливия си език, все пак той неусетно се променя под въздействие на британския климат, както географския, така и културологичния. Отначало предимно непривлекателните неща във Великобритания му правят впечатление. Постепенно обаче се научава да дешифрира знаците на британското достолепие и величие, привиква с малките размери и започва да се чувства твърде уютно на закътания, тих остров. Всичко във Великобритания започва да му харесва и в миг на прозрение той проумява: „Обичах я цялата. Обичах всяко нейно кътче, доброто и лошото в нея... Какво вълшебно място бе Великобритания — абсолютно откачено, разбира се, но възхитително във всяко отношение.“ А накрая стига до съкровено признание: „Господи, обожавам тази страна!“

С тази книга открийте и вие Велика Британия за себе си!

На добър час!

Весела Кацарова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.